

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.244
Національного університету охорони здоров'я України імені
П. Л. Шупика про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.613.244 Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, МОЗ України, м. Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність "Гастроентерологія") на підставі прилюдного захисту дисертації "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жирОВОЮ хворобою печінки" 09 вересня 2025 року

Носко Наталії Олексіївні, 1977 року народження, громадянки України, освіта вища: закінчила Національний медичний університет імені О. О. Богомольця у 2001 році за спеціальністю "Лікувальна справа" та отримала кваліфікацію "лікар". У 2001–2002 роках проходила інтернатуру за спеціальністю "Терапія". З 2002 по теперішній час працює терапевтом, має вищу кваліфікаційну категорію. В 2017 році отримала спеціалізацію за фахом "Гастроентерологія" в НМАПО імені П. Л. Шупика. З 2011 року по теперішній час працює в приватній клініці "INTO-SANA".

У 2018 році вступила до аспірантури НМАПО (зараз – НУОЗ України) імені П. Л. Шупика за спеціальністю 222 Медицина, наукова спеціальність "Гастроентерологія", заочною (вечірньою) формою навчання на кафедрі гастроентерології, дієтології і ендоскопії. Строк навчання в аспірантурі з 25.09.2018 до 24.09.2025. Виконала акредитовану освітньо-наукову програму "Медицина".

Дисертацію виконано у Національному університеті охорони здоров'я (НУОЗ) України імені П. Л. Шупика, МОЗ України, м. Київ.

Науковий керівник: д. мед. н. доцент Харченко В'ячеслав Вікторович, професор кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису державною мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які вирішують актуальне наукове завдання сучасної гепатології, що має істотне значення для галузі знань "Охорона здоров'я". Дисертація оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 "Про затвердження Вимог до оформлення дисертації" (із змінами). Обсяг основного тексту дисертації відповідає встановленим освітньо-науковою програмою "Медицина" НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Здобувачка авторка 18 наукових праць, серед яких: 4 статті у фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 1 стаття в періодичних наукових виданнях, що внесені до наукометричної бази Scopus Q3, 13 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій, зокрема:

1. Nosko N, Kharchenko V. Insulin resistance as an indicator of differentiation for the formation of risk groups for non-alcoholic fatty liver disease in patients without type 2 diabetes mellitus, as a part of ontological model of non-alcoholic fatty liver disease. *Wiadomosci lekarskie*. 2021;74(10 cz 2):2593-2598. doi: 10.36740/WLek202110212.

2. Харченко ВВ, Носко НО. Неалкогольна жирова хвороба печінки, як об'єкт для онтологічної моделі. Збірник наукових праць співробітників НМАПО. 2018;30:653-662.

3. Харченко ВВ, Носко НО. Диференційний діагноз неалкогольної жирової хвороби печінки, як складова створеної онтологічної моделі. Збірник наукових праць співробітників НМАПО. 2019;33:136-150.

4. Носко НО, Рудь ОМ. Поліморфізми 677 С> Т й 1298 А> С в гені MTHFR та рівень гомоцистеїну у пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки як складова онтологічної моделі. *Сучасна гастроентерологія*. 2021;5-6:21-29. doi: 10.30978/MG-2021-5-21.

5. Носко НО, Харченко ВВ, Ладичук ОК. Онтологічна модель "Медична допомога хворим із неалкогольною жировою хворобою печінки" як складова онтології "Системна біомедицина". *Медична інформатика та інженерія*. 2022;1-2:46-55. doi: 10.11603/mie.1996-1960.2022.1-2.13111.

6. Носко НО. Онтологічна модель для вдосконалення діагностики та вибору тактики ведення пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки. В: *Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018*. Матеріали доповідей в рамках Всеукр. наук.-мед. відео конф. 2018 квіт 25-26; Запоріжжя. Запоріжжя: ЗДМУ; 2018. С. 63-4.

7. Носко НО, Шевцова ОМ. Використання онтологічних моделей для удосконалення післядипломного навчання лікарів. В: *Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні*. Матеріали доповідей в рамках XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2018 трав 17-18; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2018. С. 423-4.

8. Харченко ВВ, Носко НО, Шевцова ОМ. Використанні онтології знань з неалкогольної жирової хвороби печінки в післядипломній медичній освіті. В: *Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку)*. Матеріали доповідей в рамках XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2019 трав 16-17; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2019. С. 283-4.

9. Попова МА, Носко НО, Суханова ОО, Мироненко НВ, Сарканич ОВ, Ганинець ПП. Тематичні онтології - функціональне ядро медичних інформаційних систем. В: *Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку)*. Матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2019 трав 6-7; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2019. С. 126-7.

10. Носко НО, Харченко ВВ. Створення онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки для вдосконалення надання медичної допомоги.

В: Інтеграція здобутків молодих учених-медиків та фармацевтів в міжнародний науковий простір: сьогодення та перспективи. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених, присвячена Дню науки. 2019 трав 16-17; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2019. С. 54-5.

11. Носко НО, Харченко ВВ. Створення онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки, як складова метаболічного синдрому, для вдосконалення надання медичної допомоги. В: «Постерна сесія» «Метаболічний синдром в міждисциплінарному аспекті: конкуренція чи взаємодія». Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2019 жовт 4-6; Київ. Київ: 2019. С. 14-5.

12. Носко НО. Систематизація діагностики стеатозу печінки при неалкогольній жировій хворобі печінки, як складова онтологічної моделі. В: «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 2020 лют 19; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2019. С. 57-8.

13. Носко НО. Рівень феритину, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 2.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2020 лист 20; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2020. С. 94-6.

14. Носко НО. Рівень інсуліну у пацієнтів без цукрового діабету 2 типу, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 2.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2020 лист 20; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2020. С. 93-4.

15. Носко НО. Референтні значення індексу НОМА-IR, задля визначення інсулінорезистентності, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2021 берез 26; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2021. С. 91-3.

16. Носко НО. Рівень гомоцистеїну, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: XXV міжнародний медичний конгрес студентів та молодих вчених. Матеріали конгресу. 2021 квіт 12-14; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2021. С. 33-4.

17. Носко НО, Ладичук ОК. Практичне використання онтологічної моделі «Медична допомога хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки». В: «YOUNG SCIENCE 4.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2022 трав 30; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2022. С. 93-6.

18. Носко НО. Алгоритм діагностики неалкогольної жирової хвороби печінки на різних рівнях медичної допомоги в Україні. В: XXVIII конгрес студентів та молодих вчених “Майбутнє за наукою”. Матеріали конгресу присвяченого 170-літтю з дня народження І. Я. Горбачевського. 2024 квіт 8-10; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2024. С. 33.

Публікацій у виданнях держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, немає.

Статті, зараховані за темою дисертації, обґрунтовують отримані наукові результати відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків.

Статті опубліковані не більше ніж однієї статті в одному випуску (номери) наукового видання.

Статті, опубліковані після 27.01.2022, мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier).

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.613.244 утворена наказом НУОЗ України імені П. Л. Шупика від 18.06.2025 (Протокол № 6) у складі:

голова ради – доктор медичних наук професор Мінцер Озар Петрович, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

опоненти:

– доктор медичних наук старший науковий співробітник Діденко Володимир Ізотович, заступник директора з наукової роботи ДУ "Інститут гастроентерології НАМН України";

– доктор медичних наук професор Крістіан Еліна Георгіївна, доцентка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 НМУ імені О. О. Богомольця;

– доктор медичних наук старший науковий співробітник Гріднєв Олексій Євгенович, провідний науковий співробітник відділу вивчення захворювань органів травлення та їх коморбідності з неінфекційними захворюваннями ДУ "Національний інститут терапії імені Л. Т. Малої НАМН України";

рецензент: доктор медичних наук професор Бенца Тетяна Михайлівна, професорка кафедри терапії та ревматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

У дискусії взяли участь голова та члени разової спеціалізованої вченої ради:

Мінцер О. П., доктор медичних наук професор, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Надав позитивний відгук без зауважень;

Діденко В. І., доктор медичних наук старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи ДУ "Інститут гастроентерології НАМН України". Надав позитивний відгук із зауваженнями. До роботи є певні зауваження по оформленню результатів: 1. В першому завданні с. 3 словосполучення МЕЖУ ПОКАЗНИКА, краще замінити на ПОРОГОВІ ЗНАЧЕННЯ. 2. Стор. 3. В другому завданні «феритину з його підвищеним рівнем». Що рівень підвищений треба ще з'ясувати. 3. Стор. 3. Діагноз НАЖХП було встановлено згідно «Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Неалкогольний стеатогепатит» (наказ МОЗ України від 06.11.2014 р. № 826). Мабуть діагноз ставився за іншими критеріями. 4. Стор. 39 «активації зіркових клітин», вірно - активація зірчастих клітин. 5. Стор. 44 «Інший метод візуалізації та кількісного визначення вмісту жиру в печінці є транзйєнтна еластографія (ТЕ) та стеатографія з використанням контрольованого параметру згасання (controlled attenuation parameter).» ТЕ треба з цього речення усунути, тому що ТЕ з'ясовує показник фйброзу, а не стеатозу. 6. В розділі 1.5. діагностика стеатозу та фйброзу печінки (неінвазивна та інвазивна) (стр. 44-46), важливо було би надати інформацію о сучасних неінвазивних методах, а саме CAP – контрольний параметр затухання ультразвуку (функцію «ФЙБРОСКАНА») та УЗД опція - коефіцієнт затухання

амплітуди ультразвуку. Ці два методи ще називають стеатометрія. Саме стеатометрія верифікує стеатоз в числовому значенні у розмірності дБ/м або дБ/см. 7. Стор. 101 За результатами кореляційного аналізу в групі чоловіків не було визначено кореляційного зв'язку між рівнем феритину та гемоглобіну ($r = 0,138$) та рівнем феритину та кількістю еритроцитів ($r = 0,624$). 0,624 це помірний кореляційний зв'язок, то речення потребує корективки. 8. Стор. 115 Ризик фіброзу F0-F2 було виявлено в 43 людей (97,3%) у групі НАЖХП та у 38 пацієнтів (92,7%) в групі контролю. В обох групах не було виявлено жодного випадку з ризиком фіброзу печінки F3-F4 (табл. 4.1). F(1-4) це не ризик фіброзу, а саме фіброз.

Крістіан Е. Г., доктор медичних наук професор, доцентка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 НМУ імені О. О. Богомольця. Надала позитивний відгук із зауваженнями: 1. Нема порівняння рівнів АЛТ та АСТ. 2. Таблиця 3.6 важка для сприйняття, бажано розбити на окремі таблиці з порівнянням двох груп. 3. Не проведено кореляції між рівнем феритину та С-реактивного білку, як критерія загального запалення.

Гриднев О. Є., доктор медичних наук старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу вивчення захворювань органів травлення та їх коморбідності з неінфекційними захворюваннями ДУ "Національний інститут терапії імені Л. Т. Малої НАМН України". Надав позитивний відгук із зауваженнями: 1. Було б бажано в групі пацієнтів з НАЖХП навести дані щодо сімейного анамнезу ЦД 2 типу та серцево-судинних захворювань. 2. Наведені ризики розвитку фіброзу печінки розраховані тільки за допомогою NAFLD Fibrosis score без використання індексу фіброзу 4 (FIB-4). 3. Не описані окремо результати лабораторно-інструментальних методів дослідження когорти пацієнтів з виявленим ризиком розвитку гемохроматозу.

Бенца Т. М., доктор медичних наук професор, професорка кафедри терапії та ревматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Надала позитивну рецензію із зауваженнями: 1. В розділі 2 бажано поповнити висновки. 2. В розділі 4.3 не наведена додаткова характеристика пацієнтів групи контролю, в яких рівень гомоцистеїну виходив за межі референтних значень. 3. Виявлена невелика кількість орфографічних та стилістичних помилок у тексті дисертаційної роботи.

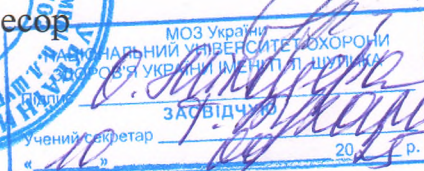
Результати відкритого голосування:

"за" – 5 членів ради, "проти" – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.613.244 присуджує **Носко Наталії Олексіївні** науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність "Гастроентерологія").

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.244 професор

О. П. Мінцер